

Eduard Plate (consultant en manager bij Extenzio expertise centrum economie en ruimte) is o.a. centrum-manager en adviseur Ontdekkingsstraten. Focus op de customerjourney en retail. Studie geografie en marketing, Wehkamp, Sanoma, introduceerde Mosaic leefstijl segmentatie en was directeur AKO boekenwinkels, incl Schiphol, NS Stations en AKO.nl
Reacties: eduard@eduardplate.nl,
website: www.eduardplate.nl

Joyce Richters van Pure Joys for moms and kids, in augustus gestart

Ontdekkingsstraten in centrum

Hoe krijg je de binnenstad van Assen toekomstbestendig? Men constateerde dat er van alles aan de hand was. De discussie over het Factory Outlet Centre, te veel winkelruimte, te weinig aantrekkingskracht, te weinig samenwerking, magere positionering. De leegstand was opgelopen naar 20 procent zonder uitzicht op herstel. Daar is de afgelopen jaren hard en creatief aan gewerkt.

Assen, in 2013 nog bijna binnenstad van het jaar, staat aan de vooravond van een nieuwe fase. Landelijke pilot voor stedelijke kavelruil. Er is een visie op de binnenstad gekomen met het werkplan Vaart in Assen. De verschillende sectoren in de binnenstad hebben zich verenigd. Die start vraagt ondernemerschap en meer bezoekers. Ontdekkingsstraten dragen daaraan bij.

GELUKKIGSTE PROVINCIE

'Sorry', zei de fietser toen ik op het fietspad een foto van het net geopende Wapen van Drenthe stond te maken. Dat de Assenaren vriendelijk zijn bleek eerder al op het moment dat ik de weg vroeg naar 't Wapen. De route werd door drie mensen uitgebreid uitgelegd. Assen is dan ook de hoofdstad van de meest gelukkige provincie van Nederland aldus CBS in 2017. "Rustig genoeg voor diepgang, en snel genoeg voor vernieuwing", lichtte een ondernemer toe.

Grand café Wapen van Drenthe is een gemeentelijke monument uit

Grand café Wapen van Drenthe, in augustus geopend, met acht appartementen

Assen

1780 aan de Vaart in Assen, aan de rand van het centrum vlakbij het Koopmansplein. Het historische 'Heerenlogement' stond jaren leeg en is sinds augustus 2018 weer in ere hersteld. Het staat symbool voor het nieuwe Assen, in 2013 nog bijna binnenstad van het jaar, dat voor haar nieuwe start nadrukkelijk kijkt naar haar eigen DNA.

ONTDEKKINGSSTRATEN

Wat zijn Ontdekkingsstraten? Vaak weten inwoners en bezoekers van een stad wat je vooral op de A locaties in de binnenstad kan verwachten. Aan de ene kant is dat heel plezierig, maar aan de andere kant leidt het tot saaiheid. "We willen meer bijzondere winkels", zeggen veel consumenten in onderzoek, "Om vervolgens heel vaak de formules op te zoeken", voegen onderzoekers daar soms aan toe. Toch bewijzen het succes van bijvoorbeeld de Folkingestraat in Groningen, de 7 Straatjes in Arnhem dat consumenten zich aantrokken voelen tot zulke straten. Het zijn broedplaatsen van nieuwe ondernemers.

Het is een belangrijke rol van de

binnenstad om een bron van inspiratie te zijn, geeft Alexander Grit aan. Hij is lector Ondernemen in verandering aan de Hanzehogeschool en Alfa College. Met een aantal partners en medewerkers hebben we de werkmethode Ontdekkingsstraten ontwikkeld en in een vignet beschreven. Grit geeft wereldwijd lezingen over serendipiteit, ontdekken van het onverwachte als succesfactor. Het doel is om de overgang van een traditioneel georganiseerde retail ruimte naar een meer open georganiseerd systeem te ontwikkelen. Zo kan door nieuwe samenwerkingen de dyna-

miek in retail worden versterkt. Te denken valt aan onverwachte verbindingen tussen aan retail, cultuur, onderwijs, ambachten en bestuurders. De nieuwsgierigheid van bezoekers wordt geprikkeld. Tegelijk wordt nieuw ondernemerschap gestimuleerd.

HOE PAKT DAT UIT IN ASSEN?

Cultuur is een belangrijke trekker. In samenwerking met het Drents Museum kan er nadrukkelijker gezocht worden hoe grote tentoonstellingen vertaald kunnen worden naar de binnenstad. Naar aanleiding

ONTDEKKINGSSTRATEN

Het vignet Ontdekkingsstraten is geschreven door Maaïke de Jong, Ety de Vries, Alexander Grit en Eduard Plate als externe expert. Het is vertaald naar de praktijk. Vanuit de Lab Innovatie Werkplaats (Lab/IWP) is de werkmethode Ontdekkingsstraten ook toepasbaar in andere plaatsen. Een kenmerk is dat er een platform wordt gemaakt dat de expertise beschikbaar stelt die nodig is. Zowel vanuit onderwijs, bedrijfsleven, overheid als cultuur. Het doel ervan is professioneel en praktisch stimuleren van ondernemerschap, van zowel bestaande als nieuwe ondernemers en het aantrekken van meer traffic. Het onderzoek met de Hanzehogeschool studenten in Assen wordt begeleid door André Bergsma. Meer informatie: eduard@eduardpplate.nl

van de Iran tentoonstelling zou bijvoorbeeld een theehuis geopend kunnen worden, of een timmerwerkplaats. Bezoekers van het museum worden geprikkeld naar de binnenstad te gaan en vice versa. De begeleiding van dit proces vindt plaats vanuit een leegstaand pand, waar telkens de juiste expertise aanwezig zal zijn voor idee vorming of praktische oplossingen. Studenten gaan ondernemen, op een professionele manier, met toegevoegde waarde voor de binnenstad. Andere projecten zijn begeleiden nieuwe ondernemers, aansluiten bij sport in de binnenstad en helpen bij het indelen van de binnenstad in kwartieren.

Er ontstaat een creatief netwerk, vol onverwachte mogelijkheden waar steeds meer partijen bij betrokken raken. Participanten en ondernemers gaan hier gebruik van maken. Consumenten worden verrast, bestaande ondernemers krijgen steun die ze zoeken, nieuwe ondernemers zien kansen. Kenmerk is dat het netwerk gevoed wordt. In Assen bijvoorbeeld vanuit het Drents Museum. Het lab/IWP Ontdekkings-

straten sluit aan bij het thema en expositie van dat moment. Op die manier wordt ruimte gemaakt voor ongezochte, onverwachte vondsten door bezoekers

WARENHUIS VANDERVEEN

Het Koopmansplein in Assen is het kloppende hart in de nieuwe Binnenstadvisie. De opzet van het werkplan Vaart in Assen is dat de stadstraten gaan circuleren vanuit het Koopmansplein. Hier is het bijzondere warenhuis Vanderveen gevestigd. Een bijzonder warenhuis dat een voorbeeld is van een geheel eigen Ontdekkingsstraat.

Het warenhuis werd in 1897 gesticht, inspelend op de komst van kazernes in Assen. In 1945 waren er emigratieplannen. Canadese officieren kenden alleen Hudson's Bay en zagen warenhuis Van der Veen wel zitten als iets nieuws. De familie veranderde de naam vast in Vanderveen. Omdat er onverwachte mogelijkheden ontstonden belendende panden over te nemen in Assen besloot Vanderveen toch te blijven. Nu zijn er zestig bijzondere shop-in-shops die gerund worden door een vakspecialist, met een oppervlakte van 17.500 m² en is Vanderveen na de Bijenkorf het tweede warenhuis van Nederland.

SUCCESVOLLE MUZIEKWINKEL

Het is een bijzonder warenhuis. "Elke afdeling is een eigen winkel, die allemaal eigen afspraken hebben", zegt Nico van der Veen. "We kijken naar wat de ondernemer wil, welke ondersteuning nodig is en wat wij kunnen". Daarbij is oog voor onverwachte mogelijkheden. Zo is de muziek afdeling begonnen aan een tweede jeugd door de onmiskenbare terugkeer van vinyl. "Om weer klaar te zijn voor deze tijd is het interieur opnieuw aangepakt". Je proeft de passie als je er bent, met regelmatig optredens, bijzondere uitgaven en een grote klantbinding.

Dominante leefstijlen	Assen	Nederland	Index
Carriermakend met kinderen	8.1	5.8	139
Thuiswonende kinderen	37.1	34.3	108
Werkzaam bij overheid	16.0	11.5	139
1.5x modaal	22.5	19.7	114
Hoofdkostwinner 25-49 jaar	49.5	44.2	112

Welvarende gezinnen met kinderen dominante leefstijl in Assen
Bron Extenzio/4Orange

Succesvolle muziekwinkel bij Vanderveen, Nico Vanderveen

Linda Dijkstra, Bee-Dressed duurzame fashion

Bijzonder is de tentoonstellingsruimte met bijzondere exposities, door de kunstenaar georganiseerd. Het trekt cultuurliefhebbers, die bijvoorbeeld ook op zoek zijn naar de duurzame mode van Linda Dijkstra. Ze heeft binnen Vanderveen haar fashion-maakstudio Bee-Dressed. Deze mode ontwerper uit het Groningse Leens maakt actuele mode, van duurzaam gemaakte stoffen. “Klanten kunnen kiezen door wie de kleding hier gemaakt moet worden”, zegt Linda. “Dit is zo’n voorbeeld van een groeiend marktsegment en nieuw ondernemerschap waaraan we ruimte willen geven”, voegt Nico Vanderveen toe. Het warenhuis zit vol verrassingen. Hier ontdek je het onverwachte. Het ademt vooral ondernemerschap.

PURE JOYS

Bij het naar buitengaan liep ik langs de kassa van Pure Joys. Het zag er nieuw en fris uit. Joyce Richters bleek haar deuren in augustus geopend te hebben. Met alle kenmerken van veel nieuwe retail ondernemers. “Ik werkte bij Prénatal, dat hier eerst jaren was gevestigd, maar ik móest iets nieuws doen, dat gevoel had ik al een tijd”. Ze heeft de opleiding small business en retail gedaan. Ze kwam in januari terug van zwangerschapsverlof. Prénatal besloot te

vertrekken uit Assen, en bood haar een baan als filiaalmanager aan in Leeuwarden.

“Op deze locatie was al veertig jaar een babyzaak. Dat kleeft aan zo’n locatie”. Als geograaf en marketeer voel je precies aan wat Joyce bedoelt. “Als je bovendien niet blij bent met wat je doet en er verandert iets in je leven dan maak je makkelijker een nieuwe stap”. Ze mailde naar Nico, er kwam een afspraak en er volgde een voorstel. “Hoe wil je het?”, had Nico Vanderveen gevraagd. Twijfel. Thuis antwoordde haar man “Wat dacht je

.....
*De werkmethode
 Ontdekkingsstraten
 is eenvoudig toe te
 passen in andere
 plaatsen*

van vol gas gaan”? Het voelde goed. “Want wat als je succes hebt met je droom, je ideeën en je passie en het is niet van jezelf?”

Pure Joys is een prachtige ruime zaak. De koffietafel is een verzamelpunt van klanten. “Zaterdag zaten en drie gezinnen, ze hadden het gezell-

lig. De vaders konden rustig kletsen terwijl de moeders winkelden. Die gezelligheid, dát wil ik”. Een aanwinst voor Assen, die helemaal past in het idee van Vaart in Assen en illustreert wat we met Ontdekkingsstraten willen bereiken.

TERRASSEN

Iets verder aan de Brink volgen gezellige terrassen, met een groene brink waar zich het Drents Museum bevindt. Ik kan me goed voorstellen hoe er verbindingen tussen de tentoonstelling Iran en Pure Joys ontstaan. Het eigen DNA, het vernieuwende ondernemerschap van Vanderveen als Ontdekkingsruimte is daarvoor essentieel.

CONCLUSIE

Juist de overgangssituatie zoals onder andere bij Forum en Triade, het karakter van de verschillende straten als Gedempte Singel bieden Assen kansen tot aansprekende kwartieren te komen. Kwartieren, mits ze ruimte voor ontwikkeling bieden, kunnen een belangrijke impuls geven. Behalve winkels en horeca dragen mengvormen van functies, ambachten, start ups, cultuur, onderwijs en wonen bij aan Ontdekkingsruimten. Ofwel een vriendelijke stad, vol onverwachte ontdekkingen, met vernieuwend ondernemerschap. Dit biedt zicht op de gewenste groei van 3800 naar 5000 banen in de binnenstad van Assen. ←